

SLOVENŠČINA 19. STOLETJA (1836)

(bere dr. Irena Orel)

Janez Cigler: *Sreča v nesreči ali popisovanje čudne zgodbe dveh dvojčkov* (Ljubljana: Jožef Blaznik, 1836)

V v o d.

Bliso mésta L.... v' vaši , kjer je bila nekdaj imenitna delezh slovezha ſuknarija ali fabrika, kjer jo shlahtno ſukno tkali, in ga delezh po ſvetu rasprodajali , je pred nékaj leti shivel dober poſhtèn pa tudi brumen junak. Franz „Svetín mu je bilo imé. Sgodej ſo mu ſtraſhi [!] pomerli, torej ni imel nikogar, de bi sanj bil ſkerbel. Gospod ſuknarije ali fabrike , ga je is dobrote v' ſholo poſhiljal tóliko, de ſe je „Svetín brati in piſati navadil; potem je v' ſuknarii delal, in ſe vſih ſuknarſkih dél nauzhil. Sraven navadniga ſuknarſkiga déla je mogel „Svetin tudi vert obdelovati. Priden in prebrisane glave je bil „Svetin. Poleti je zéli dan vert obdelovál, po nozhi u ' ſuknarii délal. Per vſih svojih délih „Svetin nikoli ni molitve opuſtil, ampak pred vſakim délam in po vſakim délu je pokléknil in ponishno molil ; ſato mu je Bog tudi ſrézho dal. V' malo letih je „Svetin toliko perflushil in pervaſval , de ſi je ſeliſhe kupil, hiſho narédil in nékaj njiv perkupil. Gospod ſuknarije ga je ſato ſlo obrajtal, in mu eniga dné rézhe: Franze! vſhezh mi je , de ſi tako priden; vidim, de ſi pomagaſh. Narbolj vſhezh pa mi je, ki vidim, de nikoli s' hudobnimi tovarſhi ne potégneſh, ſe le svojiga dela dershíſh, rad molish in v' zerkev hodish; ako ſi per volji, vsami mojo kuharzo Nésho sa sheno, ktéra je tudi poſhtena in brumna. Nima veliko dnarjev, pa je pridna , in jest ji bom tudi nekaj dal in pomagal. „Svetín je v' to hitro dovolil. Poklizhejo Nésho, ktéra ſe je po svojih ſtaríſhih piſala Nesha Terpinz, in jo vpraſhajo , ako bi bila dovoljna ſe s' Franzetam sarozhiti. Nésha je v' to tudi rada dovolila, in v' ſhtirih tednih ſo ſhenitnino naredili. K' ſhenitvanji je tudi priſhel gospodar ſuknarije s' svojo gospo , da ſi je bil shlahtniga rodu. „Svetina ſo vſi radi iméli.

Vir: Janez Cigler: *Šrezha v' nesrezhi, ali Popišvanje zhudne sgodbe dvéh dvojzhikov: Poduzhenje starim in mladim, révnim in bogatim.* na prodaj per Janesu Klemensu, bukvovesu natisnil Joshef Blasnik, 1836. <<http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-D6M7GEE4>>

UVOD

Blizo mesta L...., v vási, kjer je bila nekdaj imenitna, deleč sloveča suknarija ali fabrika, kjer so žlahtno sukno tkali, in ga deleč po svetu razprodajali, je pred nekaj leti živel dober poštèn pa tudi brumen junak. Franc Svetín mu je bilo imé. Zgodej so mu starši pomrli, torej ni imel nikogar, de bi zanj bil skrbel. Gospod suknarije ali fabrike ga je iz dobrote v šolo pošiljal toliko, de se je Svetín brati in pisati navadil; potem je v suknariji delal, in se vsih suknarskih dél naučil. Zraven navadniga suknarskiga dela je mogel Svetín tudi vrt obdelovati. Priden in prebrisane glave je bil Svetín. Poléti je céli dan vrt obdeloval, po noči v suknariji delal.

Per vsih svojih délih ni Svetín nikoli molitve opustil, ampak pred vsakim déлом in po vsakem délu je pokléknil in ponižno molil, zato mu je Bog tudi srečo dal. V malo letih je Svetín toliko perslužil in privarval, de si je selišče kupil, hišo narétil in nékaj njiv perkupil. Gospod suknarije ga je zato zló obrajtal, in mu eniga dné réče: „France! všeč mi je, de si takó priden; vidim, da si pomagaš. Narbolj všeč pa mi je, ki vidim, de nikoli s hudobnimi tovarši ne potégneš, se le svojiga déla držíš, rad moliš in v cerkev hodiš. Ako si per volji, vzami mojo kuharco Nežo za ženo, která je tudi poštena in brumna. Nima veliko dnarjev, pa je pridna, in jest ji bom tudi nekaj dal in pomagal.“

Svetín je v to hitro dovolil. Pokličejo Nežo, která se je po svojih starših pisala Neža Trpinc, in jo vprašajo, ako bi bila dovoljna, se s Francetam zaročiti. Neža je v to tudi rada dovolila, in v štirih tednih so ženitnino naredili. K ženitovanji je tudi prišel gospodar suknarije s svojo gospó, de si je bil žlahtniga rodú. Svetína so vsi radi imeli.

Prečrkovanje: Irena Orel.